La Institutul de băeți

Asociații

București — strada Italiană 5

Au început preparațiunile corigenților și celor ce dau examen de o clasă în Septembrie a. c. 1051

DIRECȚIUNEA

BALANȚE

de CEREALE

(SAMOVARE)

fabr. orig. Poller, cele mai solide și precise, *verificate*

Mușamale impermiabile, calități superioare. Mai eftin ca oriunde la J. POMERANZ & Co., Pitești. 946

Direcțiunea

Atelierelor Școala de Țesătorie **„PAIANJENUL REGINEI"** din Ploești, anunță părinților absolventelor acestor ateliere că: examenul cât și înzestrarea acestor absolvente și serbarea de fine de an amânate din cauza mobilizărei, se vor fixa și anunța împreună cu redeschiderea Atelierelor. 1052

Băile Govora

Inceputul Sesonului 1 Mai 1913

Vila «Constanța-Marieta»

Compusă din 64 camere, instalație apă, canal, curățenie exemplară, se recomandă onor public camere dela 2 lei insus. Rog pentru reținere dela camere. A se adresa subsemnatului la *Băile Govora*

742 *TRAIAN NICOLESCU*

fost 15 ani antreprenor la Stat, Medalia de aur, Expoziția Univers. Română.

D-na Doctor

TRANCU-RAINER

FOST ȘEF DE CLINICĂ OBSTETRICALĂ

și chirurg al Eforiei Spitalelor

faceri, boli de femei și chirurgie

STRADA SCAUNE, 32

Consult. 6—7 d. a.

Telefon 10/97

1045

Dr. METIANU

Specialist pentru boli și operațiuni de 1058

Nas, Gât și Urechi

București, Calea Griviței 11

Telefon 33|74 lângă Calea Victoriei

Doctor ROSEN ORTOPEDIE ELECTRICITATE, MASAJ

INGRIJIREA FEȚEI

Boale nervoase și interne

DISTRUGE: perii de pe obraz; **tratează:** petele roșii din naștere, pistrui, negii, petele și punctele negre, bubele, urmele de arsură, nasu roșiu, mâncărimea de pe corp, sbârciturile, paraliziî, neurastenia, etc. etc.

Strada Soarelui No. 3 (prin Covaci). *Consultațiuni dela 11—12 a. m. și 2—5 p. m.*—Telefon 25/77 648

INSTITUT de BEAUTÉ PLACE VENDÔME (PARIS)

REPREZENTANT și DEPOZIT

C. BEER

— COAFOR AL CURȚEI REGALE ȘI PRINCIARE —

— *Calea Victoriei 70* —

Recomandă onor. clienteleĭ produsele acestuĭ Institut, de altfel în de ajuns cunoscute în cercul eliteĭ noastre. Toate preparațiunile Institutuluĭ sunt analizate, aprobate și constatate ca nevătămătoare de către laboratoriul municipal din Paris.

O Parisiancă diplomată a Institutuluĭ se află în magazin, dând explicațiuni asupra moduluĭ de aplicare.

Persoanele din provincie pot fi servite prin corespondență. 943

Vechile Societăți de Tramwaye

Aduc la cunoștința onor. Public că dorind a cumpăra un număr oare-care de **cai sănătoși**, invită pe ofertanți de a se adresa în fie-care zi dela 3—4 d. a. la Direcția Generală a acestei Societăți, str. Teilor No. 212. 1056

Ideal

Ciocolată-Cacao

Fabricațiune indigenă superioară

Magasin Special de desfacere bogat asortat în:

B-dul Elisabeta, 16

(Palace Hotel)

TELEFON 44|20

549

D-NA DOCTOR

MOSCHUNA-SION

MAMOȘ 1032

Șef de clinică la Maternitate, operațiuni obstricale, nașteri, boale de femei

Consultațiuni 6—8 seara

Telefon 4/34. Știrbey-Vodă 19

Miere de Maiŭ

Foarte Aromatică

de la proprietatea d-luĭ P. P. Carp, superioară în calitate chiar celeĭ de *Chamonix*. Se vinde în flacoane, bidoane micĭ, cu kilo și en gros.

MAGAZINUL COLONIALE

BACANIA

„La Câinele Negru"

Strada Lipscanĭ 1, București

Se expediază în toată țara. 898

Dr. G. Constantinescu

Fost monitor la Clinica de boale urinare Necker din Paris

Genito-Urinare

Rămâne vara în Capitală

Str. Scaune No. 50. Telefon 39 43 lângă Str. Clemenței. Cons. 5-7 p. m. 480

Dr. VINTILESCU

OCULIST

Se găsește în Capitală

orele: 10—12 și 4—6

Strada Sf. Constantin 7

Telefon 29|88 1046

ROMANIA

Comitetul Bursei de Comerț

Constanța

CONVOCARE

Domniĭ membrĭ aĭ Corporațiuneĭ Burseĭ de comerț din Constanța, sunt convocațĭ în adunare generală, în ziua de Joĭ 25 Iulie a. c., ora 4 p. m. la sediul Burseĭ din Constanța, str. Carol No. 6, pentru a proceda la completarea comitetuluĭ Burseĭ prin alegerea unuĭ membru delegat de corporațiunea Burseĭ, conform art. 13 alin. f din legea relativă la modificarea legiĭ asupra Burselor de comerț.

Această adunare generală, fiind convocată a doua oară se va ține cu orice număr de membri prezenți conform art. 4 din regulamentul interior al acesteĭ Burse.

Președinte, *Efrem. Germani.*

Secretar-delegat, *Căzlariu M.*

No. 620. 1913 Iulie 18.

Moara „CIUREL"

Societate anonimă

Trecând sub o nouă administrație, viligență și sârguitoare, face cunoscut Onor. clientele că macină în condițiunile cele mai avantajoase — punându-i la dispoziție și un însemnat depozit de făină gata măcinată; — iar pe de altă parte, că s'au luat toate măsurile necesare spre a face față numeroaselor cereri, în care scop a adus îmbunătățiri importante, atât instalațiunilor și funcționărei lor regulată, cât și ca mijloace de transport.

La dispoziția Onor. clientele se află ori când un break, care face cursele între tramwayul electric (Podul Malmaison) și moară. Cu deosebită stimă

Telefon 21/23. **Direcțiunea** 1059

Administrațiunea Caseĭ Școalelor

In ziua de 29 Iulie a. c. ora 11 a. m. se va ține licitațiune publică la Casa Școalelor pentru darea în întreprindere a construireĭ unuĭ local de școală de meseriĭ în comuna Mirosiĭ județul Telcorman, proprietatea defunctei Elena Colonel P. Maca, azĭ administrată de Casa Școalelor.

Valoarea lucrărilor după deviz sunt de 58.000 leĭ. Planurile și devizul se pot vedea în toate zilele de lucru dimineața, la Casa Școalelor.

Concurenții, pentru a fi admiși la licitație, trebuie să depună o garanție de 6 la sută provizorie, carĭ în urmă se va mări la 10 la sută în cazul că i se aprobă lucrarea. 1048

RAPIȚĂ — pentru — **sămânță**

A se adresa:

D-luĭ A. GOILAV,

gara Cuza-Vodă. 1050

DR. USCATU

Specializat la Berlin și Paris

Boli lumești, piele, sifilis

Analiza sângelui. Injecții 606

Bulev. Elisabeta 8

Rămâne vara în Capitală 615

CRONICI

In fața morții

de ION GORUN

Câți nu s'au gândit, și au trebuit să se gândească, cu prilejul plecării la război, la ceeace ce însemnează, la ceeace este a se găsi omul în fața morții... Acuma, lucrurile au ieșit așa, de odamdată, că puțini dintre aĭ noștri s'au aflat cu adevărat în situația aceasta, de a privi înfricoșata secerătoare în orbitele-i întunecate; — dar în clipa plecării nimenĭ nu putea ști ce avea să se întâmple, și toți trebuiau să fie pregătiți la toate și la orĭ și ce

Totuși, s'a văzut cu ce voioșie au plecat toți; — și nu era o enervare ca aceea în care omul își face curaj luĭ însuși, — ci un adevărat avânt spre sacrificiul vieței, dacă soarta va fi hotărât așa, o privire sfidătoare ca un hohot nepăsător, drept în ochiĭ neinduplecateĭ.

Iată un fenomen psihologic care merită o adâncire.

In deobște perspectiva morții îngrozește pe orșicine. Da, pe orșicine, — chiar și pe aceia carĭ ajung, în disperare de a mai trăi ca oamenii, să-și ia singuri viața. In sufletul acestora trebuie să fie o revoltă amară, crâncenă, și în această revoltă a lor, punându-și capăt existenței, aŭ ceva ca o mișcare de răzbunare, ultima armă, împotriva sorții. Ei închid ochiĭ și se aruncă în prăpastie, cu un sentiment că acolo și atunci își vor dezarma în sfârșit, dacă n'aŭ putut să-și sdrobească, dușmanul... Prăpastia rămâne totuși înfiorătoare și trebuie o clipă de adevărată nebunie, o absență momentană de orice judecată, pentru ca să se calce și să se treacă peste această înfiorare.

Dar câți nu găsești — și sunt mult mai mulți de cât aceia ce se dau pe față — pe carĭ gândul și teama de moarte îĭ chinuește... E și o boală, în multele feluri de manifestare a neurastenieĭ, — boală căreia mediciĭ, neputând să-i găsească un leac, i-au dat cel puțin un nume (cam așa cum se întâmplă cu cele mai multe boale); se chiamă *thanatofobia*, ceea ce nu este de cât un cuvânt compus grecesc, ce s'ar putea traduce, în termenĭ mai puțin *științifici*, cu: frica de moarte. E, trebuie să fie, una din boalele cele mai chinuitoare, una din acele forme ale neurasteniei care poate duce nu odată la nebunie,—dovadă cazurile, constatate, ale unora ca aceia carĭ, de frica de moarte, — se sinucid!

„Ca să scape odată"... Dar, mai la urmă, e probabil că orĭ ce sinucidere are la baza eĭ, mai mult sau mai puțin, și frica de moarte, — iar ceea ce se pare îndrăzneală la sinucigași, nu este de cât temeritatea lașului, — și se știe ce proporții poate să ia uneorĭ o asemenea temeritate.

Un neurastenic thanatofob a fost și acel preot catolic despre care citesc că ajunsese la ideea fixă că va fi călcat odată și omorât de un automobil. Din pricina aceasta, nu mai ieșia din casă de cât la ultima extremitate și nu mai umbla de cât tremurând pe stradă. Sunetul anunțând apropierea unuĭ vehicul drăcesc ca acesta îl scotea din sărite, rămânea îngrozit, gata să leșine pe trotuar, — și oamenĭ de bunăvoință trebuiau să-i ajute să se refugieze acasă, dinnaintea vedeniilor amenințătoare ale propriei luĭ închipuiriĭ... Apoĭ, într'una din zile, când iarăși zărĭ venind de departe o trăsură ca aceea în goană nebună, o așteptă și — se aruncă fără veste înaintea eĭ. A scăpat pe urmă, pentru totdeauna, de frica de automobil.

Acești sunt însă oamenĭ la carĭ trebuie să fie ceva binișor deranjat în creerĭ. Dar sunt și oamenĭ, altminterĭ cu toată aparența de sănătate mintală, ci numaĭ cea trupească să le fie într'o câtva amenințată, și îĭ veĭ vedea, sau îĭ veĭ ghici, chinuiți de sinistra problemă a morțeĭ...

A fi și *a nu fi*. — nu Hamlet a fost cel dintâiŭ pe care acest gând l-a muncit, — și mai ales nu va fi fost el cel din urmă. Mai de mult omul se va fi gândit poate mai puțin la moarte, — apoĭ ceĭ mai mulți și-aŭ făcut despre ea o închipuire consolatoare, silindu-se să și-o înfățișeze numaĭ ca o poartă de trecere la o altă viață — *viață* totuși! — continuare de existență individuală... Instinctiv cu toate acestea, omul în totdeauna, de când se știe și sunt mărturiĭ despre dânsul, — de altfel ca și animalul, — s'a temut, s'a îngrozit de moarte.

Orĭ ce închipuire și-ar face el despre viața viitoare, înfricoșamentul i se izbește de această obiecțiune descurajatoare: *Inainte* de a deschide ochiĭ la viață, e cert că *nu* am existat. N'am nicĭ o amintire despre trecut. Tot ce știu din el, e aflat, e învățat pe urmă, — după cum un călător ce vine pentru întâia oară într'o țară, e pus în curent abia de atunci înainte, cu cele de acolo. Care ar fi rațiunea, — adică cum ar putea începea într'un raționament omenesc, ca să se poată crede ca ceeace a avut odată un început — în cazul de față existența individuală omenească. — să nu mai aibă sfârșit?.. Infinitul, cu un capăt totuși finit, e un *non-sens* pentru judecata omenească.

Pentru judecata omenească... Dar oare tot ce este și tot ce poate fi, de judecata omenească este cuprins?.. Nicĭ îndoială nu mai încape că *nu*, — și că sunt, în afară de judecata omenească, lucruri și posibilități despre carĭ noĭ abia putem avea bănuială.

Teama de moarte nu este mai la urmă de cât regretul de a fi nevoit să părăsești o lume și un trai cu care te-aĭ obișnuit. Dar cum e vorba aci de un termen care odată fatal are să se producă, rezultă că *orice* temere de moarte este absurdă, e un sentiment boînăvicios, pe care omul trebuie să-l combată și să-l învingă. Nu temerea de moarte, ci dragostea de viață trebuie să fie rosortul care să ne sisție, — și acestea două *nu* sunt aceleași lucru.

Dar iată o pildă unde și dragostea de viață poate să cedeze unuĭ alt sentiment: Ne întoarcem cu gândul la priveliștea ostașilor noștri plecând în necunoscutul în care în orice moment s'ar fi putut, s'ar putea, să se întâlnească față în față cu moartea... Iată-i nepăsătorĭ de o asemenea amenințare, pe eĭ, pe carĭ moartea îĭ invită, — pe când atâția altiĭ, la adăpost, tremură și se tem de moarte...

Eĭ, asta este: că nu e numaĭ un singur fel de moarte. Poetul a spus-o: Mă îngrozesc la gândul că să mor în pat, cu capul între perne, — să mă sting încet ca o făclie arzând mocnit într'o odaită tristă și îngustă...

Ci (Petofi în traducerea luĭ Oct. Goga):

— Mărite Dumnezeŭ din cer,
Eŭ ție altă moarte-ți cer:
Eŭ brad să fiŭ și fulger să mă 'ncingă,
Turbatul vifor mijlocul să'mĭ frângă;
Să mă prăvalĭ, o uriașă stâncă,
Să înfior prăpastia adâncă...

Asta este. Moartea ne pândește și ne ajunge mai curând saŭ mai târziŭ, pe toți. Dar să morĭ frumos, aceasta e totul, aceasta e norocul. Și să fiĭ fata s'o privești neîndurată în față, orĭ când, după vorba luĭ Standhal: „Regarde droit la mort, elle recule"...

Iată ce am citit în ochiĭ acelora carĭ plecaŭ, cu Dumnezeŭ și cu voie bună, neștind dacă se vor mai întoarce, dar simțind că jertfa lor, măreață avea să fie pentru eĭ, și sfântă pentru țară.

Misterul țiganilor

Sunt mulțĭ țiganĭ carĭ s'aŭ așezat prin diferite țărĭ, s'aŭ asimilat în timpul veacurilor și nu e de mirare să vezĭ descendenții de-aĭ lor oameni azĭ cu totul civilizați. Există însă un număr de țiganĭ nomazĭ, carĭ sunt refractarĭ orĭ cărei civilizațiĭ; aceștia duc tot viața lor de maĭ înainte, tot rătăcind din țară în țară, figurĭ sălbatice și interesante, triburĭ legate prin limbă și prin misterul originei lor. In *Ziarul Științelor populare* care va apare Marți 23 Aprilie se publică un articol cu privire la pelerinajul ce-l fac țiganiĭ din toată Europa într'o anume localitate, unde se roagă cu toțiĭ în limba lor barbară, practicând rituri misterioase. Se pare că această mare adunare anuală, când se alege și regele, saŭ regina țiganilor, e în legătură cu origina lor.

Un colaborator povestește apoĭ o interesantă vânătoare de urșĭ.

Veți găsi apoĭ descrierea și schița aeroplanuluĭ numit „autovolantul Marinescu", care poate să ridice 12—15 persoane, un articol despre „Distrugerea Lisabonei" de un cutremur de pământ, continuarea romanuluĭ „Un român în Lună" de H. Stahl, Pozițiile astreior pe bolta cerească de V. Anestin, Fenomenele vieței de Al. V. Andreescu, Viața și invențiunile luĭ Edison, Trucurile cinematografuluĭ, un articol despre însemnătatea pomologieĭ la noĭ de d. G. Nicoleanu, o descriere foarte interesantă a rivalității dintre gingașele rândunele și obrazniciĭ vrăbioĭ etc.

Noutățile științifice se ocupă cu cutremurul dela 10 Iulie, bolidul ce s'a văzut din Brăila, Galați și Măcin și a cărui explozie a fost maĭ puternică de cât a unuĭ tun de fortărețe, mistarul schimoșilor blonzĭ, etc.

Rubrica cititorilor, cu întrebărĭ și răspunsurĭ, se ocupă de nenumărate chestiunĭ de: filatelie, electricitate, științele naturale, medicină, orĭ care ciitor putând să pună orĭ ce întrebărĭ în legătură cu științța și primind numeroase răspunsurĭ.

Prețul unuĭ număr de 16 paginĭ cu numeroase gravurĭ: 10 banĭ. Abonamentul 5 leĭ și 20 banĭ pe an. Abonamentul se face numaĭ pe un an, dela orice dată și se plătește înainte.

◆ D-niĭ abonațĭ carĭ cer schimbări de adresă, sunt rugați cu insistență să binevoiască a trimite administrației, odată cu cererea d-lor și eticheta pe care este imprimată adresa cu care primeau ziarul până atunci, spre a se putea da curs repede cererilor și a nu se întârzia cu trimiterea ziaruluĭ la noua adresă.

Convorbirĭ astronomice

Un cititor din Măciu ne scrie că, spre dimineață, s'a văzut în acea localitate, în spre răsărit, un frumos aeroplan, admirat de nenumărațĭ locuitorĭ. Aeroplanul, ca și rândul trecut, avea un puternic reflector. Ceĭ carĭ vor să-l vază din orice colț al țăreĭ, nu aŭ decât să se scoale în zorĭĭ zileĭ și-l vor vedea, căcĭ e tot planeta Venus. Același cititor ne spune că a observat, că Miercurĭ dimineață, s'aŭ auzit treĭ bubuituri puternice, a treia îndelung prelungită. Aproape odată cu acea lumină s'a produs o lumină orbitoare ce a ținut 2—3 secunde.

De sigur, e vorba tot de bolidul care a fost observat la Brăila. Un alt cititor din Galați, crede că meteoritul în chestiune trebuie să fi căzut prin bălțile de pe marginea Prutuluĭ. Lucrul nu ar fi peste putință, dar ar trebui confirmat de observatorĭ din regiunea Focșanilor, carĭ în acest caz l'ar fi văzut în partea opusă celeĭ unde a fost văzut din Brăila și Galați. Atât numaĭ că dacă se adeverește că a căzut în bălțile în chestiune, apoĭ iar ne luăm speranța de a pune în muzeele noastre o piatră căzută din cer.

La sfârșitul luneĭ acesteia, dinspre constelația Persen ne vin multe stele căzătoare, cărora astronomiĭ le zic „perseide". Uneorĭ sunt în număr foarte mare, în orice caz, privind spre această constelație, care seara se află spre nord-est, veĭ vedea cum dintr'un anume punct, plec stele căzătoare în toate direcțiunile. Dacă cunoștĭ constelațiile și însemnĭ drumul lor aparent pe bolta cerească, vezĭ că toate se întâlnesc în același punct, cărora astronomiĭ îĭ zic *radiant*.

Sunt maĭ multe epoce când din anume radiante ne vin stele căzătoare. Sunt mulțĭ carĭ iaŭ stelele căzătoare drept adevărate stele. Aceștia, de sigur, nu știu încă că toate stelele sunt sorĭ și că sorĭĭ deci nu pot să cază în atmosfera noastră, cum cad stelele căzătoare, carĭ sunt prefăcute în cenușe. In realitate stelele căzătoare sunt corpurĭ de nimica toată, de câteva grame, carĭ intrând în atmosfera noastră cu o iuțeală de 40 km. pe secundă, se aprind și ard. Așa e cu toate stelele căzătoare ce le vedeți pe cer în fiecare seară. Cele însă carĭ vin maĭ numeroase la anumite epocĭ, ceeace ne face să bănuim puncte ale ceruluĭ, ca „perseidele" de pildă, se crede că sunt sfărâmăturĭ de comete, lucru ce nu e cu neputință. Cometele, din diferite cauze se distrug, lasă pe drumul obișnuit ce-l fac în jurul soareluĭ, milioane și miliarde de corpuscule, carĭ dacă întâlnesc pământul, sunt atrase de el și cad sub formă de stele căzătoare.

Bolizii, cum a fost cel de zilele trecute, sunt însă corpurĭ maĭ marĭ, de obicei corpurĭ metalice în care predomină fierul, în greutate de câteva kilograme, ba uneorĭ de zeci și sute de kilograme. Se înțelege de ce sunt așa de luminoși. Către sfârșitul curseĭ lor fac explozie întocmaĭ ca un frumos foc de artificiĭ și în acest caz avem fericirea să găsim îngropate în sol sfărâmăturile luĭ. Dacă ceĭ carĭ observă bolizii, ar cunoaște bolta cerească, dacă ar însemna cu grije drumul luĭ pe bolta cerească, în acest caz s'ar putea calcula, înălțimea la care se afla când a pătruns în atmosferă și cea la care se găsea în momentul exploziei. De obicei, cam pe la 70—80 km. un bolid explodează.

In ziarul Științelor populare care va apare Marțea viitoare veți găsi amănuntele interesante, pe carĭ un cititor din Galați ni le trimete cu privire la bolidul dela 10 Iulie.

Victor Anestin

Din Lehliu (Ialomița)

Crimă. — Eriĭ, Ene Ștefan Marin, din com. Horia, a împușcat în gură cu un foc de revolver pe Constantin Belu, guard câmpean tot din comuna Horia, când acesta din urmă l'a surprins furând porumb din moșia d-luĭ căpitan Solacol.

Criminalul a dispărut după comiterea faptuluĭ și e urmărit de șeful postuluĭ de jandarmĭ Horia, care cercetează faptul.

Pacientul în stare gravă, a fost internat în spitalul Urzicenĭ. Se crede că nu va maĭ scăpa cu viață.

AMINTIRI DIN TURTUCAIA

Unde am fost trimis de ziar în chestiunea școalei românești. -- Românĭ din dreapta Dunărei. -- O propunere din public

Nu sunt nicĭ doĭ anĭ de când am făcut cele două călătorii profesionale la Turtucaia. Era o însărcinare frumoasă pe care mi-o da ziarul și plină de răspundere. Nu era nicĭ vorbă de război cu Turcia, nicĭ o turburare nu frământa defileurile Balcanilor. La ordinea zileĭ era chestiunea școaleĭ românești din Turtucaia și nenumărate petițiunĭ ale românilor de acolo veneaŭ la ministerul nostru de externe și la redacția acestuĭ ziar în chestiunea școaleĭ locale.

Nu fusesem peste Dunăre de cât la sârbĭ pe care i-am cercetat adesea-orĭ la Cladova și Negotin, pe Valea Timoculuĭ, și cu care stam mult de vorbă — stam cu românĭ din Serbia. Am primit cu multă plăcere să trec Dunărea la Turtucaia și m'am înarmat cu un pașaport în regulă. Pentru împrejurări, eram negustor. Am trecut la Oltenița cu ceĭ dintâĭ tren care mergea pe această linie și, în aceĭași zi, grație polițaiuluĭ portuluĭ nostru, am trecut cu o barcă la Turtucaia. De pe Dunăre, acest punct ridicat al Bulgarieĭ — cum, de altfel e toată coasta Dunărei prin acele locurĭ—mi-a pus înainte perspectiva războiuluĭ și m'am gândit, în scurtul meŭ drum pe apă, la starea privilegiată a coasteĭ bulgare într'un eventual război. Spuneam și atunci, în însemnările mele, că Turtucaia e un oraș în terasă, ale cărui străzĭ neîngrijite se ridică pe colină până sus de tot, de unde poți vedea liber, într'o singură privire, toate străzile în pantă până la țărmul dunărean.

Am intrat în Turtucaia cu oarecare grijă și emoție. Cu multă prevedere m'am strecurat până la școala românească— cea maĭ frumoasă clădire din localitate— și acolo m'au întâmpinat o institutoare, d-ra Fany Tellina și un institutor al cărui nume nu mi-l amintesc. Am stat de vorbă cu eĭ și atingând chiar chestiunĭ oarecum riscate fără să-mĭ daŭ seama că eram auziți și de două institutoare bulgare.

Mi se atrage atenția ca să discut banalități pentru că altfel aș putea să am neplăceriĭ. M'am înapoiat la Oltenița și a doua zi, revenind în Turtucaia, l'am putut vedea pe d. G. Ionescu care a fost 25 anĭ director al școaleĭ românești de acolo. 25 anĭ în care a suferit și martiriul închisorilor bulgare pentru propaganda sa naționalistă printre românĭ.

M'a pus în curent cu toată chestiunea locală. M'am dus în urmă și am cercetat pe fruntașiĭ comunității românești și am tăinuit mult cu Petre Popa și alțiĭ carĭ îmĭ spuneaŭ îngrijorit de conflictele pe care le aŭ zilnic cu autoritățile bulgărești, de altfel singura populație bulgară din Turtucaia.

Aveam însemnările toate strânse cu îngrijire și, cu aceĭași lotcă poate, m'am înapoiat spre București, dus de un pescar român din Turtucaia care îmĭ vorbea cu mare dragoste de Bucureștĭ pe care îl văzuse în copilăria luĭ.

Inainte de procesul institutorilor români din Turtucaia, am maĭ făcut o vizită discretă românilor din acest orășel. Un institutor bulgar, de neam român însă dar renegat, a recunoscut în mine pe „Socialistul" de deunăzi care se interesase prea mult de învățământul rural în Bulgaria sub pretextul uneĭ anchete economico-sociale pentru partid. Ivățătorul era socialist cum sunt mulțĭ în Bulgaria și-mĭ spusese, în considerația aceasta, multe adevăruri interesante.

Tare surprins a fost el când m'a văzut a doua oară acolo după ce îșĭ citise convorbirea în ziar. Eram pus sub urmărice și tipurĭ necunoscute dar suspecte mă însoțeaŭ de la distanță orĭ unde mă duceam, la cafenea, la hotel saŭ în port.

A trebuit să părăsesc Turtucaia pentru că altfel riscam să fiu arestat, autoritățile luându-mă drept spion al guvernuluĭ român.

Cu câtă grijă mă duceam atunci în Bulgaria, într'un oraș românesc, și cu câtă încredere m'aș duce astăzĭ când nesiguranța și teama de ieriĭ aŭ dispărut. Mă gândesc acum la românii de acolo, cu care am vorbit — mulțĭ dintre eĭ bătrânĭ. Ce fericiți trebue să se simtă eĭ acum că trăiesc — în sfârșit! — pe pământ românesc, între frații lor de carĭ îĭ despărțea o Dunăre până maĭ erĭ.

Iși vor da seama că România nu i-a uitat și că, în biserica zidită cu atâta trudă de eĭ, se pot ruga de-acum în limba lor luĭ Dumnezeu, fără ca bulgariĭ să le maĭ deschidă școala sau să-l întoarcă dela credințele lor din străbunĭ.

Așa sunt toțĭ românii din dreapta Dunăreĭ ca și ceĭ de pe Valea Timoculuĭ, păstrătorĭ aĭ tradițieĭ noastre naționale cu tot vălmășagul de prigonirĭ ce s'aŭ abătut asupra lor în curgerea atâtor veacurĭ de restriștĭ.

Acum e rolul guvernuluĭ ca să stabilească acolo, pe teritoriul anexat, o administrație serioasă, cu oamenĭ încercați, spre a evita regimul întrebuințat în Dobrogea până acum unde erau trimișĭ toțĭ aceia carĭ nu eraŭ buni de nimic în restul țăreĭ.

Administrația de pe teritoriul anexat va trebui — aceasta e credința celor maĭ mulțĭ cu carĭ am stat de vorbă — să contribuie real la înflorirea acesteĭ regiunĭ așa ca chiar populația neromânească să se simtă sub regimul românesc maĭ bine de cât sub bulgarĭ, asigurându-nise astfel și maĭ mult prestigiul nostru de factor civilizator în răsăritul european.

L. Iliescu

Intoarce-ți Dunăre!..

Intoarce-ți o, Dunăre—azĭ cursu 'napoĭ
Și 'ntreaga Europă străbate;
De-i spune ce mândre plecară 'n războĭ,
Vitezele noastre armate...

Spune la toți, ce chioț, ce-a-vânt
Țara cuprinse deodată,
Când grabnic alarma purtată de vânt,
Fu'n miezul de noapte sunată.

Spune ce tunurĭ, ce arme, ce caĭ
Văzut-aĭ în drumu-ți spre mare,
Ce zăngăt de săbiĭ, ce ropot ce-alaĭ,
Ce surle și mândre fanfare.

Spune cum sute de trenurĭ în șir
Cărat-au spre malu-ți ostașiĭ...
Du-te de spune din cap până 'n fir,
Să crape de ciudă pismașiĭ!..

Să știe ce'nseamnă când plecă'n războĭ,
O țară 'n războaie trăită.
Ce'nseamnă pe buze cuvântul „eroĭ"
Când oastea la luptă-i pornită...

Intoarce-ți o, Dunăre—azĭ cursu 'napoĭ
Și 'ntreaga Europă străbate;
De-i spune ce mândre plecară 'n războĭ
Vitezele noastre armate.

Ion Scăenaru

Pentru familiile administratorilor obștilor sătești

Este o categorie destul de însemnată de funcționarĭ, pe carĭ Patria i-a chemat pe câmpul de onoare, dar de ale căror familiĭ nimenĭ nu se îngrijește în mod serios.

Sunt familiile agronomilor-administratorĭ aĭ obștilor sătești.

Nu maĭ vorbim de situația acestor agronomĭ, care și altfel este destul de tristă; eĭ ne fiind nicĭ funcționarĭ publicĭ nicĭ funcționarĭ particularĭ, consecințele ce decurge din această stare de lucrurĭ sunt ușor de înțeles. Ne ocupăm numaĭ de situația ce le-a creat împrejurările prin carĭ trecem, situație ce s'ar putea îmbunătăți.

Intr'adevăr, în ziua mobilizăreĭ li s'a achitat acestor funcționarĭ salariul ce aveau a primi până în acea zi și nimic maĭ mult. Din această zi obștiile îĭ socotesc suspendați și salariul încetează de a maĭ curge. Casa Centrală în mod tacit admite acest lucru, și iată familiile celor plecați să'și jertfească viața pentru țară, amenințate de mizerie.

Credem că este o datorie pentru instituția de care eĭ depind să nu lase familiile acestor funcționarĭ în voia soarteĭ, fortate poate să apeleze la mila publică și să plătească administratorilor acestor obștiĭ salariul regulat, socotindu-l ca funcționând înainte cum de altfel aŭ făcut instituțiunile publice și unele dintre cele particulare.

Este o datorie cu atât maĭ urgentă cu cât maĭ toți acești administratorĭ sunt tineri carĭ aŭ făcut serviciul militar cu termen redus, trecând în rezervă cu gradul de sergent, iar odată mobilizați s'aŭ echipat pe socoteala lor.

Nu ne îndoim că ceĭ în drept socotind că cele arătate aci sunt adevărate, vor lua măsurĭ ca și acești funcționarĭ să continue a-și primi salariul. Nu se poate spune că eĭ nu servesc instiuția în timpul acesteĭ lor, căcĭ ce serviciu maĭ mare poate cineva aduce nu numaĭ instituțieĭ din care face parte, dar țăreĭ întregĭ, de cât alergând voios pe câmpul datorieĭ?

Rep.

FOIȚA ZIARULUI „UNIVERSUL" 57

Otrăvitoarea

PARTEA A DOUA

Jurământul luĭ Miriam

VI

Mamă și fiică

D-ra Gase, cea maĭ bună prietenă a eĭ, o blondă de aceași vârtă, îĭ spusese tot ce trebuie să știe o femee.

Margareta ascultase și ea acele lecțiĭ și profitase chiar. Astfel într'o zi, pe toamnă, chiar la începutul vizitelor luĭ Georges Larroche în casa lor, pe vremea când era ea bolnavă și nervoasă, Margareta, îmbătată de prezența luĭ, își deschise inima, fără voia eĭ, visului eĭ de iubire.

Citind însă maĭ adânc în sufletul său, îĭ era ciudă de acest sentiment care i se părea o profanare după nenorocirea eĭ așa de proaspătă; și pe tăcute, plângea.

De odată o voce duioasă o deșteptă din visarea eĭ.

—Tot suferi?..o întrebă ea.

In același timp persoana care îĭ vorbea, o apucă de mână și i-o strânse ușor.

Ea ridică ochiĭ și înnăbuși un țipat pe când o roșeață fermecătoare, plină de mărturisirĭ misterioase, îĭ acoperea obrazul. Georges era lângă ea.

Zăpăcită, ea își retrase mâna.

— Mulțumesc, îngână ea încet; eu nu sufăr; dar vaĭ, mă gândesc și'mĭ amintesc. Eŭ nu voĭ maĭ vedea pe aceĭ carĭ m-aŭ iubit.

Glasul tânărului se îndulci și maĭ mult.

— Ești nedreaptă, Margareto, zise el, afecțiunile legitime și marĭ aŭ dispărut din viața d-tale, este adevărat, dar, ele nu ți-aŭ smuls toate; nu ești d-ta toată inima mameĭ, d-tale? Și alte legăturĭ, nu, vor veni ele în curând, ca să te lege și maĭ mult încă de aceia care azĭ nu-ți sunt de cât prieteni.

Zicând aceste cuvinte, cuteză a-și lipi buzele de fruntea fetei, care abia maĭ respira.

Blanșa sosea; ea, auzise cele din urmă cuvinte ale luĭ Georges, tânăra fată surprinse pe buzele eĭ un zâmbet ciudat.

De câteva zile, Margareta, văzuse pe mama eĭ că se uita la logodnicul eĭ, cu drag, cu mult drag chiar și cu interes.

Seara, pe când rămânea singur, după ce pleca toată lumea, și când d-na de Sauvetat îl lăsa să îĭ ia mâinile, pe care i le strângea, ochiĭ luĭ Georges zicea cu drag cuvântul: — Mama mea!

Margareta credea că Blanșa e fericită la gândul că Georges o va face pe ea fericită, căcĭ o auzea spunându-i:

— Da, știu că fiica mea va fi fericită cu d-ta.

Din pricina asta, d-ra de Sauvetat la ideea primelor explicațiunĭ ce avea să schimbe cu mama sa, se roșise; dar sigură de fericirea eĭ, tare și încrezătoare în această iubire pe care o binecuvântase acela care numaĭ era, nu se temea de nimic. Toate reflecțiunile aceste venise în mintea tinereĭ fete, tot așa de repezĭ ca și gândul, câteva clipe de ocolire, pe care tăcerea Blanșeĭ lăsase să treacă după cele dintâĭ cuvinte.

— Tatăl tău, mi-a făgăduit să te mărit cât maĭ curând posibil, reluă ea în sfârșit, dar tot fără a privi pe Margareta; nu am crezut că se putea face maĭ înainte, maĭ ales după doliul cel de-al doilea care ne-a lovit.

— Mamă, zise fata adânc mișcată, d-ta cunoștĭ convenințele; aceea ce hotărăștĭ d-ta este în totdeauna bine.

— Nu e așa? reluă văduva, cam repede. Ei bine tot din convenință, trebuie să-ți spun că tatăl tău a dorit căsătoria ta, și cât de repede, dar nu cu o însemnătate particulară cu acela care ceruse cel dintâiŭ mâna ta, vreau să vorbesc de d. Larroche.

..Astăzi, se prezintă o partidă neașteptată, contele de Birac solicită alianța noastră, și eu pe eĭ îl primesc.

Margareta se ridică drept în sus la aceste din urmă cuvinte. Degetele eĭ se crispară de spatele jețuluĭ de care se rezema. Ingălbenise.

Deșteptată, în plină încredere a fericireĭ sale, această ființe dreaptă și serioasă primea o lovitură crudă. Ea aruncă asupra mameĭ sale o privire așa de dulce, atât de îndurerată, dar atât de plină de reproșurĭ, în cât Blanșa tresări.

In acelaș timp, fără a scoate un cuvânt, fără a lăsa să se audă vre-un gemăt sau vre-un suspin ochiĭ tinereĭ fete se închiseră, mâinile se lăsară, pe când corpul eĭ înțepenit, căzu pe covor, ca o floare care cade pe pământ.

Blanșa nu chemă pe nimenĭ.

Ea își ridică singură fata, fără cel maĭ mic semn de emoțiune; singură îi deschee rochia, îĭ fricționă tâmplele și așteptă până reveni la viață, cu un fel de ură concentrată și speriată.

Leșinul ținu puțin, după un sfert de oră aproape, Margareta își reveni. Blanșa o privea țintă, mândră, aproape crudă.

Copila înțelese că nu o va îndupleca; dar cu mult curaj, primi cu toate acestea lupta. Ceva maĭ mult că